Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U002395

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 18-06-2025

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дем'янченко Анастасія Сергіївна

2. Anastasiia Demianchenko

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Право

Дата захисту: 27-06-2025

Спеціальність за освітою: Право

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 8904

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Києво-Могилянська академія"

Код за ЄДРПОУ: 16459396

Місцезнаходження: вул. Г. Сковороди, буд. 2, Київ, 04070, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Києво-Могилянська академія"

Код за ЄДРПОУ: 16459396

Місцезнаходження: вул. Г. Сковороди, буд. 2, Київ, 04070, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10, 10.15.15, 10.17.25

Тема дисертації:

1. Право на доступ до державної служби в періоди запровадження особливих правових режимів

2. The right to access to the civil service during periods of special legal regimes

Реферат/анотація:

1. Дем’янченко А. С.Право на доступ до державної служби в періоди запровадження особливих правових режимів.– Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису. Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії в галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право». – Національний університет «Києво-Могилянська академія», Київ, 2025. Дисертацію присвячено комплексному дослідженню права людини на доступ до державної служби в періоди запровадження особливих правових режимів. У роботі охарактеризовано історико-теоретичний концепт становлення особливих правових режимів та юридичних гарантій права на доступ до державної служби. На основі аналізу правової доктрини, міжнародно-правових стандартів з прав людини, зарубіжного та національного законодавства, а також практики визнаних правозахисних інституцій, розкрито зміст і значення юридичних гарантій, що забезпечують реалізацію та захист цього права. Запропоновано мірило оцінки правомірності обмеження доступу до державної служби під час дії особливих правових режимів, яке ґрунтується на принципі верховенства права та його складових. У першому розділі дисертації – «Концепт особливих правових режимів» – досліджено сутність, зміст і

правову природу категорій «особливий правовий режим» та «юридичні гарантії доступу до державної служби». У порівняльно-правовому аспекті охарактеризовано історичні моделі особливих правових режимів, що існували в країнах романо-германської та англосаксонської правових систем. Визначено, що особливі правові режими мають істотний вплив на функціонування інституту державної служби, зокрема – на сферу доступу до неї. У межах цього аналізу встановлено, що правовий режим, як загальна категорія, охоплює сукупність юридичних засобів впливу на суспільні відносини, а особливий правовий режим є його спеціальним різновидом, що запроваджується в умовах надзвичайної ситуації або загрози публічному порядку. У другому розділі – «Юридичні гарантії права на доступ до державної служби в періоди запровадження особливих правових режимів» – розкрито історію становлення юридичних гарантій доступу до державної служби, а також представлено їх системну класифікацію. Охарактеризовано гарантії-вимоги, гарантії-обмеження, гарантії-процедури та організаційно-правові гарантії, які діють на етапах вступу, призначення, проходження та припинення державної служби. Зроблено акцент на трансформації змісту цих гарантій під впливом таких сучасних викликів, як пандемія COVID-19 та збройна агресія Російської Федерації проти України. Проаналізовано практику застосування відповідних положень національного законодавства, рішень національних судів та міжнародних правозахисних органів. Розроблено рекомендації з удосконалення правового регулювання, зокрема пропозиції до змін у Закон України «Про державну службу», а також – до Кодексу адміністративного судочинства України щодо підсудності, строків і процедур розгляду спорів, пов'язаних із реалізацією права на державну службу. У третьому розділі – «Мірило забезпечення доступу до державної служби в періоди запровадження особливих правових режимів» – представлено критерії оцінки правомірності обмежень, які можуть бути застосовані до права на державну службу в період дії особливих правових режимів. Ці критерії базуються на елементах принципу верховенства права: законності, правової визначеності, пропорційності, рівності, недискримінації, обмеження дискреційних повноважень суб'єктів владних повноважень, довіри до дій держави та належного юридичного захисту. Запропоновано модель тлумачення змісту кожного з цих елементів з урахуванням міжнародних підходів до обмеження прав людини в надзвичайних умовах. Наукова новизна дисертаційного дослідження полягає у формулюванні нових наукових підходів до розуміння категорії «особливий правовий режим» у правовій системі України, а також – у розробці комплексної системи юридичних гарантій доступу до державної служби. Вперше надано авторську класифікацію таких гарантій за різними критеріями, обґрунтовано необхідність передбачення адміністративної відповідальності за порушення правил добору кандидатів на державну службу, а також запропоновано мірило дотримання права на доступ до державної служби під час дії особливих правових режимів. Результати дослідження можуть бути використані в нормотворчості, правозастосуванні, судовій практиці, а також у викладацькій діяльності та сфері захисту прав людини. Ключові слова: принцип верховенства права, права людини, публічна служба, держава, доступ до державної служби, державна служба, юридичні гарантії, особливі правові режими, адміністративний та судовий юридичний захист.

2. Anastasiia Demianchenko.The Right to Access the Civil Service During Periods of Special Legal Regimes. Dissertation for the degree of Doctor of Philosophy in the Field of Study 08 "Law", Specialty 081 "Law". – National University of "Kyiv-Mohyla Academy", Kyiv, 2025. This dissertation is devoted to a comprehensive legal study of the human right to access the civil service during the introduction and application of special legal regimes. The research explores the historical and theoretical foundations of these regimes and outlines the system of legal guarantees that ensure access to the civil service. Based on the analysis of legal doctrine, international human rights standards, foreign and national legislation, and the practices of recognized human rights institutions, the dissertation identifies the content and role of such guarantees. A method for assessing the legitimacy of restrictions imposed on access to civil service during special legal regimes is proposed in accordance with the principle of the rule of law. Chapter 1,"The Concept of Special Legal Regimes,"investigates the legal nature and functions of the categories "special legal regime" and "legal guarantees for accessing the civil service." A comparative legal analysis reveals historical models of special regimes in the civil and common law traditions. The chapter also examines the influence of special legal regimes on the civil service institution in Ukraine and

establishes that the fiduciary relationship between individuals and the state during the enforcement of such regimes is defined by the scope of legal guarantees the state must ensure both domestically and internationally. Chapter 2,“Legal Guarantees of the Right to Access the Civil Service During Special Legal Regimes,”examines the historical development of these guarantees and presents their comprehensive classification. The chapter details guarantees of eligibility, restrictions, procedural guarantees, and organizational mechanisms applicable at all stages of civil service — entry, appointment, service, and termination. The study focuses on the transformation of these guarantees under exceptional conditions, particularly during the COVID-19 pandemic and the war in Ukraine. The chapter also analyzes relevant legislation, judicial practices, and offers recommendations for improving the legal and practical frameworks to protect access to civil service under such regimes. Chapter 3,“Ensuring Access to Civil Service During Special Legal Regimes,”proposes a set of criteria for assessing the legality of access restrictions. These criteria are based on key elements of the rule of law: legality, legal certainty, proportionality, equality and non-discrimination, limitations on discretionary powers, trust, and effective protection. Each of these elements is interpreted in the context of their relevance to protecting access rights during emergency legal conditions. The scientific novelty of this research lies in its interdisciplinary and systematic approach. For the first time, a multidimensional definition of the concept of "special legal regime" is developed based on its essential characteristics. A comprehensive classification of legal guarantees for accessing the civil service is offered, considering factors such as jurisdiction, legal codification, the implementation stage, and means of protection. The dissertation reveals the normative enshrinement of these rights in foreign constitutional law, highlighting guarantees of equality, legality, neutrality, competence, and objectivity in recruitment procedures. The research proposes amendments to the Law of Ukraine “On Civil Service” to structurally formalize legal guarantees under special regimes, along with changes to the Code of Administrative Procedure of Ukraine regarding public law disputes. It also suggests introducing administrative liability for violations of civil service recruitment procedures. A rule-of-law–based compliance standard is proposed, incorporating legality, proportionality, equality, and limitations on discretionary authority. The dissertation refines the understanding of the "legal regime" as a constitutional legal framework that regulates social relations using legal tools such as principles, norms, methods, and guarantees. It also clarifies the relationship between general and special legal regimes, analyzes the evolution of access rights from ancient to modern times, and presents legal guarantees as an integrated system rooted in both international and national law, intended to enable, safeguard, and restore citizens' right to public service participation. Keywords: principle of rule of law, human rights, public service, state, access to civil service, civil service, legal guarantees, special legal regimes, administrative and judicial legal protection.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Дем’янченко А. С. Актуальна вітчизняна судова практика щодо втілення права на доступ до державної служби. Аналітичне та порівняльне правознавство. 2022. № 3(7). Розд. 7. Адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право. С. 162–169.
- Дем’янченко А. С. Поняття, види та значення особливих правових режимів. Держава та регіони. Серія: Право. 2023. Вип. 4. С. 8–14.

- Дем’янченко А. С. Юридичні гарантії вступу на державну службу в Україні. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Юриспруденція. 2023. Вип. 66. С. 14–20.
- Дем’янченко А. С. Компаративний аналіз моделей особливих правових режимів. Аналітичне та порівняльне правознавство. 2024. Вип. 1. Розд. II. Конституційне право; муніципальне право. С. 115–120.
- Дем’янченко А. С. Право на доступ до державної служби як міжнародний стандарт. Наукові записки НаУКМА. Серія «Юридичні науки». 2024. Т. 14. С. 32–40.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впровадження не планується

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Заєць Анатолій Павлович

2. Anatolii Zaiets

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5636-0142

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Києво-Могилянська академія"

Код за ЄДРПОУ: 16459396

Місцезнаходження: вул. Г. Сковороди, буд. 2, Київ, 04070, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Грищук Аліна Борисівна

2. Alina Grushchyk

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6289-6656

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Львівський державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571995

Місцезнаходження: вул. Городоцька, буд. 26, Львів, 79007, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Хомишин Ірина Юріївна

2. Iryna Khomyshyn

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-6180-3478

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Львівська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 02071010

Місцезнаходження: вул. Степана Бандери, буд. 12, Львів, 79013, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мерник Анастасія Муслімівна

2. Anastasia Mernyk

Кваліфікація: д. ю. н., доц., 12.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9762-3057

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, буд. 77, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Цельєв Олексій Вікторович

2. Oleksii Tseliev

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Києво-Могилянська академія"

Код за ЄДРПОУ: 16459396

Місцезнаходження: вул. Г. Сковороди, буд. 2, Київ, 04070, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Ключковський Юрій Богданович
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Ключковський Юрій Богданович
Відповідальний за підготовку облікових документів	Басенко Олена Едуардівна
Реєстратор	УкрІНТЕІ
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна